

BÁSTI ANDREA

LEGENDÁK ÁRNYÉKÁBAN

Egy nyár végi szombati délelőttön, amikor az ember lelkületben már az ősze készül, de még él a legmelegebb évszak adta utolsó lehetőségekkel, mi is lehetne alkalmasabb program, mint egy sírkerti séta. De nem morbid ez kissé? Tehetnénk fel magunknak a kérdést. Abban az esetben biztos nem, ha a Fiumei úti sírkertről van szó. A budapesti, hatalmas területtel rendelkező temető ugyanis olyan élménydús, tematikus sétákkal gazdagítja az odalátogatókat, amelyek után – minden valószínűséggel – még repetázni is lesz kedvük. Én ezen a bizonyos utolsó augusztusi szombaton a „Művészparcellák” elnevezésű tárlatvezetésen vehettem részt. A Művészparcellák a temető legkülönlegesebb részei közé tartoznak. Azonban nemcsak művészek (írók, színészek, képzőművészek, zenészek) nyugszanak itt, hanem neves sportolók, orvosok, kutatók, feltalálók is. A séta kb. 2 órás volt, részlet- és információgazdag, olyannyira, hogy a titkos, kevésbé ismert magánéleti „pikantériák” a kínzó nyári hőség okozta diszkomfortérzetet is elfeledtették velem. Külön köszönet ezért a gyönyörű, terebélyes fáknak is, melyek nem csupán az árnyéket biztosították nekünk, hanem a tökéletes harmóniát is. Juhász Gyula gyönyörű sorai még pontosabban megfogalmazzák azt, amit akkor, ott éreztem:

„Az élet csöndje ez a béke,
A nyugalom e nagy tenyészet,
Örök erők szent szövedéke.”

Jókai sírhelye volt az első állomás, ahol az életfa szimbólumok a századforduló szecessziós stílusát idézték fel bennem. Laborfalvi Róza sírmléke kicsit távolabb található. A két sírhely közötti távolságot talán még mindig beárnyékolja Petőfi szelleme. Jókai barátja ugyanis valami oknál fogva ellenlábásának tekintette Rózát, és mindvégig kitartott véleménye mellett, miszerint Jókai nagyságához nem ér fel egy elvált színésznő. Külön örömmel töltött el, hogy Blaha Lujza kalandos életéről is szó esett, lévén, hogy rimaszombati születésű színésznőről van szó, gondolatban hazabarángoltam a felvidéki városka főterére (én is rimaszombati „csemete” vagyok). Ezt követően dúskáltunk az izgalmasabbnál izgalmasabb történetekben, ilyen például: Ady modernsége, Gombaszögi Frida üzleti érzéke, Móricz nőcsábász éneke, Horger Antal, a szegedi egyetem „fura urá”-nak ellenszenve József Attila iránt, Karinthy és Kosztolányi legendás, kamaszos, konvenciómentes barátsága, az állandó szerelmet kereső Szabó Lőrinc elbizonytalanodásai, Csontváry hangos, kiáltó magánya, Semmelweis tudatos, alapos tisztaságra való törekvése, Babits titkokkal teli múltja, Gyarmati Fanni férjének, Radnóti Miklósnak földi maradványai körüli rejtélyei, és még sorolhatnám.

Aki teheti, éljen a lehetőséggel, és látogasson el a Fiumei úti sírkertbe, mert ott a legendák nemcsak emlékét őrizhetjük, de velük is lélegezhetünk.